

Parlamentul
Republicii Moldova

Di.P nr. 60

21.05.2020

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În temeiul articolului 73 al Constituției Republicii Moldova și în conformitate cu prevederile articolului 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea actelor de corupție și îmbogățire ilicită a Președintelui Republicii Moldova.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 196		
21	05	2020
Ora		

Igor Munteanu
Chiril Dolegna
Suzana Reușă

Deputați în Parlament:

Dinu Plîngăre
Alexandru Buncaru
Doga
Ștefan Ștefan
Vasile
Stela Macari
Maria

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE

cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea actelor de corupție și îmbogățire ilicită a Președintelui Republicii Moldova.

În temeiul art. 34 din Regulamentul Parlamentului, Parlamentul adoptă prezenta Hotărâre:

Art. I – Se constituie Comisia de anchetă pentru elucidarea actelor de corupție și îmbogățire ilicită a Președintelui Republicii Moldova

- deputat, președinte al comisiei;
- deputat, secretar al comisiei;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare.....
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare.....
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare.....
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare.....
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare.....

Art. II – Comisia de anchetă va antrena în activitatea sa toate autoritățile statului responsabile, va audia părțile și persoanele implicate și va prezenta Parlamentului, în termen de 60 de zile, raportul cu privire la elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind suspiciunile implicărilor Președintelui Republicii Moldova în acte de corupție și îmbogățire ilicită.

Art. III – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea actelor de corupție și îmbogățire ilicită a Președintelui Republicii Moldova.

Condițiile care au impus elaborarea actului.

De la alegerea sa în funcția de Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon a încălcat sistematic atribuțiile prevăzute de Constituție la art. 79 alin. (2), art. 88, art. 93, art. 98, refuzând să promulge legi adoptate repetat de Parlament sau blocând deliberativ numirea în funcție a unor miniștri propuși de către Primul-ministru al Republicii Moldova. Aceste derapaje au dus la constatarea de către Curtea Constituțională a necesității instituirii interimatului funcției de Președinte conform art. 91 din Constituție. În consecință, din cauza nerespectării sistematice a prevederilor constituționale de către Președintele Republicii Moldova, am asistat la un haos și o confruntare instituțională ce a avut consecințe nefaste pentru statul nostru.

Pe lângă constatările de încălcare a Constituției Republicii Moldova de către Președinte, acesta apare frecvent în scandaluri de corupție, fapt pentru care se aduc atingere principiului statului de drept, cât și se diminuează semnificativ încrederea cetățenilor în instituțiile statului.

Astfel, pe data de 18 mai 2020 întreaga societate a fost bulversată în urma apariției unor imagini video în care apare Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon alături de cetățenii Vlad Plahotniuc și Serghei Iaralov, figuranți în procese penale. În înregistrările video, cetățeanul Vlad Plahotniuc intenționa să-i transmită un pachet de culoare neagră Președintelui Republicii Moldova. Cel din urmă l-a îndemnat să transmită acest pachet printr-o terță persoană și a specificat că acest pachet ar fi predestinat pentru „plata salariilor”.¹

Din alte înregistrări video, în care apar cei trei, Președintele Republicii Moldova îi sugerează lui Vlad Plahotniuc că are nevoie de bani pentru finanțarea partidului.²

¹ <https://tv8.md/2020/05/18/video-ultima-ora-renita-a-prezentat-o-inregistrare-video-unde-lui-dodon-i-a-fost-propus-un-pachet-negru-de-la-plahotniuc/>

² <https://protv.md/politic/o-noua-secventa-din-filmuletul-in-care-igor-dodon-primeste-din-partea-lui-vladimir-plahotniuc-o-punga-neagra-in-care-se-presupune-ca-ar-fi-bani-pentru-finantarea-psrm-video---2528911.html?fbclid=IwAR0yev6FO1etVrJMino7NmrrRXeBrsbPmX3c9YowlKQvOgR8EgQUcvcX-mw>

Aceste înregistrări video, care confirmă planarea unor suspiciuni de corupție, nu sunt unice, Președintele Republicii Moldova figurează și în alte scandaluri de corupție.

Principiul statului de drept este consfințit în preambulul și art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova. Exigențele statului de drept presupun asigurarea legalității, securității juridice, interzicerea arbitrarului, accesul la justiție în fața instanțelor, respectarea drepturilor omului cât și egalitatea în fața legii.

Lupta împotriva corupției a fost declarat obiectiv național prin diverse angajamente internaționale și documente naționale. În practica Curții Constituționale, Curtea menționează că flagelul corupției subminează democrația și statul de drept, conduce la încălcarea drepturilor omului, subminează economia și erodează calitatea vieții. Prin urmare, lupta împotriva corupției este parte integrantă a asigurării respectării statului de drept. Consolidarea încrederii în Parlament, Președinte și Guvern, ca instituții fundamentale ale statului ce simbolizează democrația, este în conexiune directă cu respectarea efectivă a principiului statului de drept.

În conformitate cu principiul fundamental al statului de drept, persoanele aflate în funcții de conducere trebuie să demonstreze că îndeplinesc standarde ridicate în materie de integritate. Menținerea în funcții de conducere a unor persoane asupra cărora planează dubii privind integritatea reprezintă o sfidare a statului de drept. Astfel, conform art. 56 din Constituție, *„cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin”*.

În speță, precizăm că în spațiul public au apărut informații referitoare la:

- *finanțarea campaniei prezidențiale din octombrie 2016 din surse dubioase (dosarul Bahamas);*

Există probe care atestă că Președintele Igor Dodon a știut și a coordonat finanțările obținute din partea unor companii offshore (Westerby Ltd) în favoarea companiei Exclusiv Media SRL, prin care s-a instituit un oligopol efectiv asupra canalelor mass-media Accent TV, TNT Exclusiv TV, NTV Moldova, portalul electronic TSN și ziarul „Argumenti i fakti”. În spațiul public au apărut documente în care se constată că mai mulți membri ai PSRM, care au făcut contribuții directe la partid au luat împrumuturi considerabile de la compania Exclusiv Media SRL și că ar exista bănuieli rezonabile că aceste împrumuturi care nu au fost declarate conform prevederilor legale ar fi mers pentru finanțarea campaniei prezidențiale a lui Igor Dodon.

- *vacanțele de lux a Președintelui din surse neclare;*³

³ <https://www.zdg.md/video/vacantele-de-lux-ale-presedintelui-2/>

În presă au apărut mai multe dezvăluiri în care, Igor Dodon, Președintele Republicii Moldova ar avea vacanțe foarte luxoase, prețurile cărora ar depăși cu mult veniturile oficiale ale unui funcționar de stat. În consecință, în baza informațiilor și dezvăluirilor publice, la Procuratura Generală a fost înregistrat un denunț pentru a investiga sub aspectul legal circumstanțele din informațiile apărute, respectiv, demersuri similare au fost expediate către ANI și Inspectoratul Fiscal de Stat. În corelație cu toate scandalurile de corupție în care este vizat Președintele Republicii Moldova, informațiile ce se referă la vacanțele de lux urmează a fi analizate în contextul acuzațiilor de corupție care i se impută Președintelui.

- *înregistrările video în care Președintele statului se află în discuții cu Vlad Plahotniuc și Serghei Iaralov și din acele imagini video a căror veridicitate trebuie probată în baza acestei proceduri constituționale s-ar presupune existența unei bănuieli rezonabile de implicare a Președintelui în acțiuni de corupție. Acțiunile Președintelui Republicii Moldova ce sunt supuse bănuielilor de corupție pun în pericol principiul statului de drept.*

La 7 iunie 2019, Președintele Igor Dodon recunoaște într-o înregistrare video, că a primit lunar bani din surse neidentificate din Rusia pentru „întreținerea structurilor politice ale PSRM”. Înregistrarea video indică faptul că, Președintele solicită o finanțare din partea cetățeanului Vlad Plahotniuc, care este învinuit în dosarul ce vizează furtul unui miliard de dolari din instituțiile financiar-bancare ale Republicii Moldova. La data de 18 mai 2020 apare o altă secvență video în care Vlad Plahotniuc încearcă să-i transmită o pungă de culoare neagră Președintelui Igor Dodon, iar acesta îi sugerează ca punga respectivă să fie transmisă prin terțe persoane, invocând că dumnealui ar urma să plece peste hotare și că această pungă ar fi predestinată pentru „plata salariilor”.

Mai mult ca atât, la Chișinău au fost organizate mai multe evenimente politice cu susținerea unor finanțatori ruși, unii aflându-se pe lista de sancțiuni internaționale (Constantin Malofeev și Igor Ceaika). Primul este un bancher rus, acuzat de UE și SUA de destabilizare în regiunea Donbas și Crimeea, finanțarea liderilor separatiști din enclava separatistă Donbas (I. Girkin). În anul 2016, Malofeev a finanțat la Chișinău organizarea celui de-al XII-lea Congres Mondial al Familiei, deschis de Președintele Igor Dodon. Igor Ceaika, al doilea finanțator a devenit patronul fermelor de cripto-mining din regiunea separatistă transnistreană, oferindu-și totodată finanțările pentru diverse acțiuni de „filantropie politică” gestionate de fundația soției lui Igor Dodon.

Menționăm că Procuratura a fost sesizată în legătură cu informațiile apărute în public și luând în calcul că Parlamentul Republicii Moldova, prin prisma prevederilor legale poate iniția

crearea unei Comisii de anchetă care să analizeze circumstanțele invocate în acuzațiile care i se aduc Președintelui pentru comiterea unor fapte ce ar contravine Constituție, considerăm oportun să fie analizate minuțios acuzațiile care i se aduc Președintelui Republicii Moldova sub aspectele politice și juridice.

Ales în 2016 pentru a reprezenta toți cetățenii Republicii Moldova, Igor Dodon a oferit avantaje și favoruri exclusive partidului care l-a susținut în alegeri. Cu scopul de a favoriza PSRM-ul, Igor Dodon a oferit resurse administrative partidului care l-a sprijinit în alegerile din 2016, coordonând acțiunile și campaniile electorale, organizând conferințe de presă și stabilind sarcini de partid, în detrimentul obligației constituționale de a fi un "președinte al tuturor cetățenilor" și arbitru național, conform doctrinei regimului parlamentar. Totodată, Președintele a făcut deschis campanie electorală pentru candidații PSRM, inclusiv în alegerile locale.

De asemenea, Președintele a uneltit contra regimului constituțional și ordinea publică a Republicii Moldova prin negocieri și relații cu liderii regimului separatist din Transnistria. În ciuda prevederilor art.77 a Constituției, care stipulează că Președintele reprezintă statul și este garantul suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării. Președintele a comis acțiuni care au urmărit scopul de a legaliza și conserva structurile neconstituționale de putere din stânga Nistrului, acțiuni incompatibile cu legile și Constituția Republicii Moldova.

-La 4 ianuarie, 2017, Igor Dodon a felicitat așa-zisul „conducător” al Transnistriei cu „victoria în alegeri”, recunoscând prin acțiunile sale, în mod indirect, legalitatea alegerilor desfășurate în raioanele de est ale Republicii Moldova din 11 decembrie 2016 și, implicit, autoritatea unui președinte ilegal asupra teritoriului controlat de forțe anticonstituționale. Contrar prevederilor art. 77 al Constituției, care stabilește că șeful statului este „garantul [...] unității și integrității teritoriale a țării”, președintele actual al statului se declară pentru federalizarea republicii, fapt care contravine flagrant legii supreme, care consfințește și indivizibilitatea statului, ce derivă din caracterul unitar, și semnifică faptul că statul Republica Moldova nu poate fi împărțit total sau parțial în mai multe unități statale (state) și transformat într-un stat federal.

-Prezența militară rusă în partea transnistreană este, conform Deciziei Curții Constituționale, o "încălcare a prevederilor constituționale referitoare la independența, suveranitatea, integritatea teritorială și neutralitatea permanentă a Republicii Moldova, precum și a dreptului internațional". Cu toate acestea, Igor Dodon a participat în mai multe rânduri la paradele militare la Moscova, la 9 mai, în condițiile în care militarii ruși sunt calificați drept "trupe de ocupație", conform unei

decizii adoptate de Curtea Constituțională, ceea ce reprezintă o încălcare a legi supreme și compromiterea calității președintelui de „garant al suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării”. Președintele a sfidat deciziile Guvernului care avertiza diplomații ruși acreditați în Republica Moldova să nu admită ca militarii Federației Ruse să participe la parada militară, desfășurată de autoritățile separatiste de la Tiraspol, iar participarea Președintelui la paradele de la Moscova a compromis poziția Guvernului Republicii Moldova în acest subiect, și a creat un conflict de autoritate.

-În 2018, Președintele a solicitat statutul de observator în cadrul Uniunii Economice Eurasiatice fără a dispune de mandat aprobat de Parlament și în lipsa unei consultări corespunzătoare cu Ministrul de Externe, responsabil de politica externă. Ignorarea rolului prevalent al Guvernului ca putere executivă în deținerea politicii externe și contrar prevederilor acordurilor ratificate de Parlamentul Republicii Moldova, în speță, Acordul de Asociere RM-UE, reprezintă o sfidare a intereselor cetățenilor și un atentat la statul de drept.

Principalele prevederi ale proiectului.

Proiectul respectiv de Hotărâre a Parlamentului prevede crearea Comisiei de anchetă pentru elucidarea actelor de corupție și îmbogățire ilicită a Președintelui Republicii Moldova, componența căreia urmează a fi aprobată în plenul Parlamentului.

Proiectul de hotărâre prevede și autoritățile statului responsabile, care vor fi antrenate în cadrul Comisiei de anchetă, precum și părțile și persoanele care vor fi audiate de către membrii Comisiei.

Parlamentul urmează să legifereze activitatea unei Comisii speciale în cadrul, împuternicită să consolideze toate eforturile tuturor instituțiilor statului pentru elucidarea circumstanțelor care reflectă suspiciunile de corupție și îmbogățire ilicită a Președintelui Republicii Moldova, precum și acțiunile acestuia care încalcă flagrant prevederile constituționale.

Dinu Plîngău,

Deputat

